

MINDRE AVLØPSANLEGG – VEILEDNING TIL SØKER

Søknad om utslippstillatelse må innsendes av foretak som kan godkjennes som ansvarlig søker og som har ansvaret for at søknaden er komplett. Søknad sendes til den kommunen avløpsanlegget skal bygges i:

Hamar kommune, v/ Byggesak og oppmåling, Postboks 4063, 2306 Hamar

Stange kommune, v/Kommunalteknikk, Postboks 214, 2336 Stange

Det er servicekontoret i rådhusets 1. etg. som er stedet du skal henvende deg til ved spørsmål om utslippstillatelse.

Hamar: tlf : 62 56 30 10 mellom 08.00-16.00, eller postmottak@hamar.kommune.no

Stange: tlf: 62 56 20 14 mellom 08.00-15.30, eller post@stange.kommune.no

Mer informasjon og skjemaer finnes på

<http://www.hamarkommune.no/category5657.html>

<http://www.hamarkommune.no/category5657.html>

Kommunene har digitale kart tilgjengelige for publikum på : <http://www.hedmarkenkart.no/>

Alle nye utslipp, samt rehabilitering av bestående avløpsanlegg og vesentlig økning av bestående utslipp, er søknadspliktig. Avløpsanlegg krever tillatelse etter plan- og bygningsloven § 20-1, forurensningsforskriften § 12-4 og lokal forskrift om mindre avløpsanlegg.

Kommunene har vedtatt lokale forskrifter og retningslinjer på området. Det forutsettes at ansvarlig søker har satt seg inn i dette før søknad sendes inn.

- [Lokal forskrift om utslipp fra mindre avløpsanlegg.](#)
Forskriften gjelder bygninger med innlagt vann og inneholder blant annet bestemmelser om hvilke avløpsløsninger som aksepteres i kommunene, krav til prosjekterende og utførende foretak og om kommunens tilsyn/kontroll med private avløpsanlegg.
- [Retningslinjer for bygninger uten innlagt vann.](#)
Gjelder bygninger som *ikke* får vann fra innvendig ledning/rør eller beholder/tank større enn 25 liter, og som ikke fører vann ut av bygning via rør/ledning.
- [Forskrift om tvungen tømning av avløpsanlegg.](#)
Inneholder blant annet bestemmelser om tømmerutiner, krav til kjørbar veg og abonentens plikter for drift og vedlikehold av avløpsanlegg.

Komplett søknad i 1 eksemplar skal i samsvar med byggesaksforskriften § 5-4, forurensningsforskriften § 12-4 samt lokal forskrift for mindre avløpsanlegg, inneholde:

- Lokal søknadsblankett for avløp: [Trykk her for lenke](#). Eventuelt søknadsblankett inkl. ansvarsrett for søker. NBR nr. 5174 og evt. 5159 og 5160
  - Gjenpart nabovarsel. NBR nr. 5155
- Søknaden kan ikke sendes kommunen før naboen er gitt frist på 4 uker for nabomerknader**
- Evt. merknader fra naboer, med redegjørelse for hvordan disse evt. er innarbeidet i prosjektet.
  - Dokumentasjon på grunnundersøkelser med kornfordelingsanalyser. Dersom det er avvik mellom antall prøvehull og kornfordelingsanalyser, må dette begrunnes. Se punkt om grunnundersøkelser.
  - Beskrivelse av anlegget / prosjekteringsgrunnlag
  - Gjennomføringsplan. NBR nr. 5185
  - Søknad om ansvarsrett for søker, prosjekterende og utførende NBR nr. 5181 og evt. 5159 og 5160
  - Eventuelt kopi av serviceavtale for minirensanlegg
  - Eventuelt kopi av tinglyst erklæring fra grunneier
- For mer detaljert beskrivelse av det enkelte punkt, se neste tabell.**

Detaljert beskrivelse

Egen søknadsblankett for kommunene Hamar og Stange.

Det er ikke et krav at denne blanketten benyttes men den er et verktøy for å oppnå en komplett søknad. Komplette søknader fører til raskere saksbehandlingstid. Lenke til lokal blankett: <http://www.hamar.kommune.no/category1799.html>. Denne blanketten omfatter også søknad om ansvarsrett for søkerfunksjonen og tiltakshavers signatur.

Hvis lokal blankett ikke benyttes, må blankett nr. 5174 brukes. Husk tiltakshavers signatur. Med denne blanketten:

- *søkes det om ansvarsrett for funksjonen SØK,*
- *bekreftes at en er kjent med kravene i lovverket*
- *at hele tiltaket er belagt med ansvar.*

Gjenpart av nabovarsel

Plan- og bygningsloven § 21-3, forskrift om byggesak § 5-2 og forurensningsforskriften § 12-4

Dette er et viktig dokument selv om anlegget bygges under bakken og ikke blir synlig for naboen. *Varslingsplikten gjelder også når anlegg rehabiliteres.* Avløpsanlegg vil medføre en potensiell forurensningsfare som naboer/gjenboere har krav på å få vite om og kunne uttale seg til.

Dersom det er stor avstand til naboene og det anses som unødvendig med nabovarsel, skal ansvarlig søker sende sin vurdering av dette til kommunen som erstatning for nabovarsel. Kommunen kan da vurdere å unnta fra varslingsplikten. Vær obs på drikkevannskilder som kan bli berørt. En god hovedregel er at det er bedre og varsle en for mye enn en for lite. Det skal fremgå av nabovarselet at evt. merknader fra naboer eller gjenboere skal sendes ansvarlig søker innen fire uker etter at nabovarselet er sendt, jf. forurensningsforskriften § 12-4. Vil du lese mer om øvrige krav til nabovarsling, kan du finne dette i forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker (SAK10) § 5-2. Evt. nabomerknader vedlegges søknaden, og det må redegjøres for hvordan disse evt. er hensyntatt.

Gjennomføringsplan som inneholder oversikt over ansvarsområder inndelt i godkjenningsområder og etter tiltaksklasser, kontrollområder, ansvarlige foretak og gjennomføring av oppgavene, jf. SAK 10 § 5-3.
Hvilke fag-/ansvarsområder foretaket skal søke ansvarsrett for i den enkelte sak, skal beskrives med ord, og skal avgrenses til det området foretaket ønsker å påta seg. *Det er ikke tilstrekkelig å opplyse hvilke godkjenningsområder foretaket er gitt ansvarsrett for i den sentrale godkjenningsordningen.*

Søknader om lokal godkjenning for ansvarsrett

Hvis du har sentral godkjenning for alle fag-/ og ansvarsområder skal du kun fylle ut blankett nr. 5181.

Hvis du ikke har sentral godkjenning må du fylle ut både blankett nr. 5181, 5159 og 5160. Hvilke fag-/ansvarsområder foretaket skal søke ansvarsrett for i den enkelte sak, skal beskrives med ord, og skal avgrenses til det området foretaket ønsker å påta seg. *Det er ikke tilstrekkelig å opplyse hvilke godkjenningsområder foretaket er gitt ansvarsrett for i den sentrale godkjenningsordningen*

Situasjonsplan

Kartet skal være målsatt og målestokkriktig. Det skal *minimum* vise:

- Drikkevannskilder (både egen og naboens)
- Hvor prøvehull er gravd
- Hvor infiltrasjonstest er gjennomført
- Plassering av alle anleggets komponenter, som grøfter, kummer og plass for tømmebil

Beskrivelse av anlegget og tegninger

Dette skal være en godt beskrevet dokumentasjon som viser hvilke vurdering av vann- og avløpsforhold, prøvetaking etc. som er gjort i forbindelse med prosjekteringen. For eksempel skal følgende momenter **alltid** beskrives:

- Plassering av egen og naboens drikkevannsforsyning
- Avstand til grunnvann og fjell
- Beskrivelse av jordmassenes egenskaper
- Tegninger må være målsatt og i målestokk 1:50 eller 1:100

Om valg av løsning:

Generelt:

Kommunen vil presisere at det ved valg av løsning alltid skal undersøkes muligheten for tilknytning til offentlige ledninger. Dersom dette er mulig vil kommunen ikke tillate rehabilitering/etablering av nye private anlegg. Ta kontakt med kommunen dersom det er tvil om dette. Dersom tilknytning til offentlig avløp ikke er mulig skal lukket infiltrasjon benyttes i alle tilfeller der forholdene ligger til rette for det. Se for øvrig lokal forskrift § 6 for andre mulige løsninger dersom ikke noe av dette er mulig.

Grunnundersøkelser:

Skal utføres iht til gjeldende v/a miljøblad og Norsk Vann rapport 178/2010, i samsvar med vår lokale forskrift. Dette medfører at det normalt skal tas ut jordprøver til kornfordelingsanalyse. Dersom resultatet havner i klasse 1 i infiltrasjonsdiagrammet skal det gjennomføres infiltrasjonstest, normalt ved hjelp av et infiltrometer. Hazens formel kan benyttes der sorteringsgraden er lavere enn 5. Søknader som ikke er i samsvar med lokal forskrift, må forventes å bli avslått.

Det er viktig at det foretas minimum 3 prøvetakingshull; 2 stk. innenfor infiltrasjonsflaten (kornfordelingsanalyser), samt 15-25 meter nedstrøms infiltrasjonsområdet (normalt visuell vurdering). Sistnevnte for å sikre at massene nedstrøms også har tilstrekkelig kapasitet til å ta i mot og rense avløpsvannet.

Spesielt for alle infiltrasjonsgrøfter:

- Skal ha peilerør i enden av grøfta.
- Fordeling av avløpsrør skal skje ved hjelp av fordelingskum eller støtbelaster (grenrør eller lignende aksepteres ikke). Det anbefales at støtbelaster benyttes i alle tilfeller. Ved mer enn 2 grøfter skal fordeling skje ved hjelp av støtbelaster.
- Ved bruk av infiltrasjonskammer kan total lengden på grøften maksimalt reduseres med 25 %, jf. lokal forskrift om utslipp fra mindre avløpsanlegg § 6.

Spesielt for minirenselanlegg:

- Underskrevet serviceavtale må foreligge før ferdigattest gis. NB! 5 års tilsyn inkludert prøvetaking må inngå i avtalen.
- Etter renselanlegget skal det være slamavskiller minimum 1 m³, dykker og deretter etterpolering.
- Ved etablering av nye infiltrasjonsgrøfter til etterpolering, kan arealet reduseres til 1/3 av normal grøftelengde.

Spesielt for fritidsboliger:

Hytter med høy standard (innlagt vann):

Vannforbruk dimensjoneres som bolighus.

Hytter med lav standard (ikke innlagt vann):

Det tillates ikke at vann føres innendørs via rør eller ledning. Hageslanger omfattes av uttrykket ”rør eller ledning” (aktiv oppfylling av innvendig tank). Det samme gjelder om man leder regnvann gjennom takrenne og videre inn i bygningen (passiv oppfylling av innvendig tank).

Det tillates ikke sisterner/sisterneanlegg (større enn 25 liter) tilknyttet hyttene, verken innendørs eller utendørs. Liten innvendig tank/beholder inntil 25 liter er tillatt.

Kopi av kornfordelingsanalyse

Denne skal som hovedregel alltid følge søknaden.

Eventuelt kopi av serviceavtale for minirensanlegg

I samsvar med lokal forskrift kreves serviceavtale med leverandør eller annen fagkyndig virksomhet for alle minirensanlegg. **NB! Kommunens regler om 5 års kontroll må inngå i alle serviceerklæringer.** Det blir ikke gitt utslippstillatelser før slik serviceavtale er på plass.

Eventuelt kopi av tinglyst erklæring fra grunneier

Dersom hele eller deler av anlegget skal anlegges på annen manns grunn, skal eier av anlegget tinglyse erklæring fra (nabo)grunneier om tillatelse til dette. Avtalen skal gi tillatelse til anlegg, drift og vedlikehold av anlegget. Avtalen som sendes inn sammen med tillatelsen behøver ikke være ferdig tinglyst, men den skal være endelig skrevet og underskrevet av begge parter. Dersom avtalen ikke allerede er tinglyst på søknadstidspunktet skal den tinglyses umiddelbart etterpå. Det kan settes som vilkår at tinglyst kopi skal sendes kommunen før ferdigattest gis.

Fullstendig søknad skal behandles i kommunen innen 6 uker. Har du mot formodning ikke hørt noe innen denne fristen er det lurt å ta kontakt med kommunen.

Det skal anmodes om ferdigattest før anlegget tas i bruk, jf pbl § 21-10.

